

A Fővárosi Ítéltábla a Dr. Herczeg Anikó Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Herczeg Anikó ügyvéd) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek - a Dr. Soós Ádám Ügyvédi Iroda (címe; ügyintéző: dr. Soós Ádám ügyvéd) által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen személyiségi jogsértés miatt indult perében a Fővárosi Törvényszék 2016. április 29. napján kelt 70.P.20.477/2015/26. számú ítélete ellen az alperes részéről 27. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, fellebbezett rendelkezését részben megváltoztatja, és azt állapítja meg, hogy az alperes a felperes kegyeleti jogát sértette meg az elsőfokú ítélet rendelkező részében foglaltak szerint.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az felperesnek 51.700 (ötvenegyezer-hétszáz) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes azzal, hogy 2014. április 22-én a felperes fiának ravatalozásakor

- a holttestet a koporsóban nem megfelelő módon helyezte el,
 - a ravatalozott holttest magából szagot árasztott,
 - a holttestre a ruházatot nem megfelelő módon adták rá,
 - a holttest kézfejen kék folt, a csuklóján kötöző látszott,
 - a ravatalozást az alperes dolgozói idő előtt be kívánták fejezni
- megsértette a felperes elhunyt fiának emlékét.

Kötelezte az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperes részére 2.068.213 forintot és ebből 68.213 forint után 2014. április 22-től a kifizetésig a késedelemmel érintett félév első napján érvényes jegybanki alapkamattal megegyező mértékű kamatot, valamint 103.410 forint perköltséget. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

Kötelezte az alperest, hogy külön felhívásra fizessen meg az államnak 124.100 forint le nem rótt illetéket. Megállapította, hogy 60.00 forint illeték az állam terhén marad.

Az elsőfokú bíróság ítéletének indokolásában hivatkozott a Ptk. 6:38. §-ára, 6:272. §-ra, 6:137. §-ra, 2:50. §-ra, 6:62. § (1) bekezdésére, 6:273. § (3) bekezdésére, 6:159. § (1) és (2) bekezdésére, 2:50. § (1) bekezdésére, 2:51. § (1) bekezdés a) pontjára, 2:52. § (1)-(3) bekezdéseire, az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) 220. § (4) bekezdésére, 222/A. § (1) bekezdésére, a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 25. § (1) bekezdésére, a köztemetőkről és a temetkezés rendjéről szóló 58/2000. (X. 26.) Főv. Kgy. rendelet 1. §-ra, annak a) és v) pontjára, a halottvizsgálatról és a halottakkal kapcsolatos eljárásról szóló 351/2013. (X. 4.) Korm.rendelet 38. § (1) bekezdésére.

Megállapította, hogy a felek között halottkezelési és temetkezési szolgáltatásra vonatkozó vegyes megbízási és vállalkozási típusú szerződés jött létre, ennek keretében - többek között - az alperes feladata azt volt, hogy a holttestet a temetkezési szokásoknak megfelelően, méltó módon elhelyezze a ravatalon.

Rögzítette, hogy a felek között vitás volt a szerződés pontos tartalma. A felperes előadása szerint az alperes a teljes körű halottkezelési és temetkezési szolgáltatás teljesítését vállalta, beleértve a halott nyílt ravatalozásra történő felkészítését, mosdatását, öltöztetését is. Az alperes álláspontja szerint ugyanakkor ezen szolgáltatásokat a felperes részére nem az alperes, hanem a ... nyújtotta, a szolgáltatásokat a felperes rendelte meg, az alperes pusztán a számla átvételére és kifizetésére hatalmazta fel. A szerződés tartalmának megállapítása érdekében a felek nyilatkozatait, az alperes alkalmazottja **(tanú1)**, valamint **(tanú2)** tanúk vallomását, a megrendelő lap, az alperes honlapjának tartalmát, az alperes által 17/F/1. sorszám alatt csatolt ... által kiállított számla tartalmát, illetve a vonatkozó jogszabályokat vette figyelembe. Kiemelte, hogy a felek jogviszonya tartalmának meghatározása során a bizonyítékok között a számlára figyelemmel volt, ugyanakkor az a tény, hogy a ...-vel kizárólagosan kapcsolatban álló alperes kérésére a ... a felperes nevére állított ki számlát, önmagában nem döntő jelentőségű a jogviszony tartalmát illetően.

Megállapítása szerint az egészségügyi törvény 220. § (4) bekezdéséből, 222/A. § (1) bekezdéséből, a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 25. § (1) bekezdéséből az következik, hogy a boncolás utáni helyreállítás még a társadalombiztosítási jogviszony alapján kötelezően végzendő egészségügyi szolgáltatásnak minősül, ezt követően azonban az egészségügyi szolgáltató a további halottkezelési tevékenységet csak végezheti, de erre nem köteles. Ezt elvileg elvégezheti az egészségügyi szolgáltató intézmény, a temetkezési szolgáltató, vagy egyéb szervezet is. Jelen esetben ezt egyéb szervezet, azaz a ... végezte a ... kialakult szokásrendszer szerint. Ezen szabályokról és szokásrendszerről az ilyen ügyekben jártas alperesnek nyilvánvalóan tudomása volt, míg a felperesnek nem.

Tanúként hallgatta meg a ... belfőjét és vezetőjét **(tanú2)**t, akinek az előadása alapján megállapította, hogy a ...-t a ... alkalmazottai azért hozták létre, hogy a boncmesterek megfelelő szervezeti keretek között végezzék ellenérték fejében ezen egészségügyi szolgáltatásnak már nem minősülő, de az egészségügyi intézet által végezhető halottkezelési tevékenységet. Ezen feladat ellátható közvetlenül a hozzátartozó, eltemettető megrendelése alapján, illetve azt végezheti a temetkezési szolgáltató teljesítési segédjeként is, amennyiben a temetkezési szolgáltató az ügyfél részére teljes körű ügyintézkést vállal és ennek körében vállalja, hogy a holttest hűtéséről, illetve a ravatalra történő felkészítéséről gondoskodik.

Az elsőfokú bíróság rögzítette, hogy ebben a körben meg kellett állapítani a felek szerződésének tartalmát, ugyanis a felperes és az alperes közötti szerződés írásbeli része nem részletes, a felek megegyezését írásban mindössze a megrendelőlap tartalmazta. A megrendelőlapon előnyomtatva valóban nem szerepelt a hűtés, illetve a halottkezelés díja. Kifejtette, hogy az ezekről az utóbb a felperes nevére kiállított számlákkal egyező összeg, azaz összesen 29.000 forint külön tételként, mint hűtési díj kézírással van rávezetve a lapra a temetkezési költséget követően.

Megállapította, hogy a felperes igen nagy valószínűséggel adott meghatalmazást az alperes részére a

holttest átvételére, lévén, hogy az ..., illetve a ... ennek hiányában a holttestet az alperes, illetőleg az általa megbízott ... alkalmazottainak nem adhatta volna ki. A meghatalmazás azonban csatolásra nem került, így nem volt megállapítható, hogy a halott átvételére történő feljogosításon kívül egyéb információkat az tartalmazott-e. A ... nevére kiállított számlát a felperes nem vitásan utólag kapta meg. Mivel a felperes a halottkezelési és temetkezési ügyekben nyilvánvalóan járatlan, arról, hogy a halottkezelési tevékenységet a ... kerülő holttestek kapcsán szükségképpen mindig a ... végzi, csak akkor szerezhette tudomást, ha erről az alperes tájékoztatta. Ilyen tájékoztatás az alperes honlapján nem található, a meghatalmazások tartalma pedig nem rekonstruálható, így az elsőfokú bíróság nem tudta azt vélelmezni, hogy a felperes a halott átvételén túl a ...-vel kapcsolatos eljárásra, szerződéskötésre is meghatalmazta volna az alperest. Az alperesnek a felperessel tárgyaló alkalmazottja, **(tanú1)** tanúként azt mondta el, hogy az alperes a hozzátartozó nevében megrendeli és kifizeti a hűtést és az öltöztetést, a számlát ezen tevékenységet végző cég a hozzátartozó nevére állítja ki és a megrendelő által aláírt meghatalmazás ennek átvételére kiterjed. Az ügyfeleknek azt a tájékoztatást adják, hogy teljes körű szolgáltatást nyújtanak, így ezeket a feladatokat meghatalmazás alapján az ügyfél helyett elintézik. A felperesnek a halott öltözetét is az alperes irodájában kellett leadnia.

Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint semmi nem zárja ki, hogy az alperes a felperes felé vállalt szolgáltatásokat részben teljesítési segédek útján teljesítse. Utalt arra, hogy a ravatalozást sem saját maga, hanem a ... alkalmazottai, a halott szállítását pedig a szintén nem az alperes, hanem az ... alkalmazottai végezték, amiről a felperest szintén nem tájékoztatta.

Kifejtette, hogy a felperes a ... létéről, feladatáról, működéséről nem rendelkezett információkkal, ezen tevékenységre vonatkozó tájékoztatás hiányában a ...-tól szolgáltatást sem tudott megrendelni. Az alperes ezzel szemben ezen információkkal pontosan tisztában volt.

Megállapítása szerint a felperes az alperest nem arra hatalmazta meg, hogy nevében és képviselőként a ...-vel a halottkezelési tevékenységre megbízási szerződést kössön, hanem az alperessel létrejött vegyes megbízási és vállalkozási szerződés alapján az alperestől rendelte meg a halálozás adminisztrációjától kezdve a teljes halottkezelési és temetkezési tevékenységen keresztül valamennyi szolgáltatást és az alperes a halottkezelési szolgáltatás teljesítése során teljesítési segédként vette igénybe a ...-t. A szerződés tartalma szerint a halottkezelési szolgáltatás nyújtására az alperes akár személyesen, akár teljesítési segéd útján köteles volt, így az annak körében bekövetkezett hibákért, a hibás teljesítésre irányadó szabályok szerint az alperes tartozik felelősséggel akkor is, ha kötelezettsége teljesítéséhez más személy közreműködését vette igénybe és a hiba ezen személy szolgáltatásában következett be. Az alperes a ...-ért, mint közreműködőért való felelősséget nem mentheti ki arra való hivatkozással, hogy a közreműködőt megfelelően választotta ki, vagy, hogy más személy választására nem is volt lehetősége. Nem látta alkalmazhatónak ebben a körben az új Ptk. 6:542. § rendelkezéseit, tekintettel arra, hogy ezen jogszabályhely a szerződésen kívül okozott károk megtérítésére vonatkozó szabályt tartalmaz, jelen esetben pedig a felperes és az alperes között szerződéses kapcsolat állt fenn. Megállapítása szerint tehát az alperes a halottkezelési és temetkezési szolgáltatás hibás teljesítéséért felel.

Az alperes a holttest állapotával kapcsolatos kifogásokat ténybelileg nem vitatta, azt azonban igen, hogy alkalmazottai nem megfelelő öltözékben vettek részt a ravatalozáson, hogy nem szólt a megrendelt halk zene a szertartás közben, illetve, hogy a szertartás idő előtt befejeződött. Hivatkozott továbbá arra, hogy a holttest nem megfelelő elhelyezése a ravatalon annak az eredménye, hogy a felperes rosszul adta meg a holttest magasságát, így az alperes nem tudta megfelelő méretű koporsóba helyezni a halottat, ugyanakkor arra is hivatkozott, hogy a koporsót megfelelő méretű koporsóra cserélte. Kiemelte, hogy a felperes a helyszínen sem kérte a koporsó lezárását.

Az elsőfokú bíróság megítélése szerint ezen két alperesi hivatkozás a megbízó nem megfelelő utasításaira vonatkozik. A rendelkezésre álló bizonyítékok alapján azt állapította meg, hogy a

holttest állapota a ravatalon nem volt megfelelő. Ez egyrészt abból eredt, hogy az elhalálozás és a ravatalozás között hosszabb idő telt el, amely alatt a bomlási folyamatok már olyan mértékben elindultak, hogy a holttestből testnedvek szivároghattak. Ezért nem támasztotta fel párnával a holttestet az alperes a koporsóban, ugyanakkor arra nem hivatkozott, hogy a felperest a megrendeléskor erre a veszélyre figyelmeztette és így a felperesnek lehetősége lett volna mérlegelni, hogy ilyen körülmények között is kéri a nyitott koporsós ravatalt. Ugyanígy nem hivatkozott arra sem az alperes, hogy a felperest még a ravatalozás megkezdése előtt tájékoztatta volna az egyéb, a holttest méretén felül fennálló problémákról. Mivel pedig így a felperesnek nem állt módjában a ravatalozás megkezdése előtt megfelelő időben a nyitott koporsós ravatalozásra való utasítást mérlegelni, a holttest állapotából eredő hibákat az alperes terhére értékelte. Megítélése szerint a hibás teljesítés tényén nem változtatott volna, ha a felperes ravatalozás megkezdésekor utasítást adott volna a zárt koporsós ravatalozásra. A fényképek alapján azt is megállapította, hogy az öltönye a holttesten felcsúszott a koporsóba helyezés közben és azt nem igazították el, illetve látszik, hogy a szemfedél takarásában lévő lábán a zoknit egyrészt ráhúzták az öltönyre, másrészt pedig a lábát természetellenes helyzetben helyezték el a koporsóban. Látható az is, hogy a felperes fiának kézfejen kék folt van és a csuklóján valamilyen kötőanyag maradványa található, illetve látszik a holttest alatt elhelyezett hullazsák is.

Kiemelte, hogy a koporsó mérete vonatkozásában az alperes ellentétes nyilatkozatokat tett, egyrészt arra hivatkozott, hogy a felperes nem helyesen adta meg a holttest magasságát, ezáltal gyakorlatilag elismerte, hogy kisebb volt a koporsó mérete, majd akként nyilatkozott, hogy a koporsó kieserélése folytán megfelelő méretű koporsóban helyezte el a holttestet. Rámutatott arra, hogy annak megítélése szempontjából, hogy a teljesítés hibás volt-e, nem bír jelentőséggel az, hogy ennek pontosan mi volt az oka. Mivel az alperes kegyeletsértő módon helyezte el a koporsóban a holttestet, teljesítése mindenképpen hibásnak minősül. Ezen okból irrelevánsnak tartotta azt is, hogy az alperes ténylegesen eltörte-e az elhunyt lábát, vagy sem. Azt, hogy szemfedővel letakarta az alperes az elhunytat, nem menti ki az alperesi hibás teljesítést, mivel a nyílt ravatalra tekintettel számolnia kellett azzal, hogy a szemfedőt a búcsúzó hozzátartozók, érdeklődők elmozdítják, vagy az elmozdul. A teljesítés hiányosságait abban a körben, hogy a felperes által megrendelt halk zene nem szólt, nem állapította meg, tekintettel arra, hogy e vonatkozásban ellentmondó tanúvallomások születtek, a hibás teljesítést pedig a felperes volt köteles bizonyítani. Az alperesi halottszállítók nem megfelelő öltözeke vonatkozásában azt állapította meg, hogy ezen személyek a ravatalozáson nem vettek részt, pusztán a holttest ravatalra történő helyezésében, majd onnan történő elszállításában segédkeztek. A szertartásnak a jelenlétük nem volt része, csak rövid ideig bukkantak fel, így ruházatuknak esetleg nem megfelelő voltát nem tekintette hibás teljesítésnek és kegyeletsértésnek sem.

A ravatalozási szolgáltatás időtartama vonatkozásában az elsőfokú bíróság azt rögzítette, hogy az alperes a felperest a megrendelő lap szerint tájékoztatta erről, ami szerint a ravatal 15 óra 15 perckor kezdődött és másfél óráig kellett, hogy tartson, így az alperesnek 16 óra 45 perckor kellett a ravatalozási szolgáltatást biztosítania a felperes részére. A tanúvallomások megerősítették, hogy a felperes sérelmezte, hogy az alperesi halottszállítók idő előtt érkeztek a holttestért, ezért ők elmentek, majd később visszajöttek és ekkor szállították el a holttestet. A menetlevélből viszont az állapítható meg, hogy még ezen későbbi elszállítás is 16 óra 43 perckor történt. Megállapítható tehát, hogy jóval a másfél óra lejártát megelőzően megkísérelték az alperes alkalmazottai a ravatal befejezését és a holttest elszállítását, amit szintén hibás teljesítésként értékelt. Az álláspontja szerint kegyeletsértő magatartást is megvalósított, miután a gyászt megzavarta.

Az elsőfokú bíróság arra a következtetésre jutott, hogy miután az alperes a ravatalozási szolgáltatást olyan kegyeletsértő módon teljesítette, hogy az céljának betöltésére, a felperesnek a fiától történő végső búcsú vételére nem volt alkalmas. A megrendelőlap tételei alapján a 136.425 forintos díj vonatkozásában azt állapította meg, hogy vannak olyan tételek amelyek csak a hamvasztással, vannak amelyek a ravatalozással kapcsolatosak, illetve voltak olyan tételek is, például az

ügyintézési díj, amely mindkét szolgáltatás tekintetében felmerültek. Úgy ítélte meg, hogy a felperes a teljes 136.425 forintos díj 50%-os mértékű leszállítására jogosult, mivel a szolgáltatás egyik része, a ravatalozás olyan mértékben hibás volt, ami ilyen mértékű csökkentést tesz indokolttá.

Az elsőfokú bíróság azt is megállapította, hogy az alperes azzal, hogy a felperes fiát a ravatalon olyan módon helyezte el, hogy az a hozzátartozók, illetve a barátok végső búcsúvételét megzavarta, illetve azzal, hogy a ravatalozást idő előtt be kívánta fejezni, megsértette a felperes elhunyt fiának emlékét. A kegyeletsértést az alperes szerződésszegéssel, a szerződés hibás teljesítésével követte el, ezért a sérelemdíj megfizetése alóli kimentés lehetőségét a szerződésszegésért okozott károkért való felelősség szabályai szerint kellett vizsgálnia. Nem tartotta megfelelő kimentési oknak a ... nem megfelelő eljárására, illetve az arra való hivatkozást sem, hogy a felperes nem jól adta meg a holttest magasságát, vagyis mint megbízó szakszerűtlen utasítást adott és ezért az alperes nem megfelelő méretű koporsót állított ki. Ezzel szemben azt állapította meg, hogy a felperes megfelelően adta meg a holttest magasságát, mivel a megrendelőlap szerint 192 cm-es magasságot közölt, míg a boncolási jegyzőkönyv 195 cm-es magasságot rögzített. A két adat között nagyon kis mértékű az eltérés. Irrelevánsnak ítélte meg az alperes arra való hivatkozását is, hogy a halál után a magasság megnő, mert megállapítása szerint ez nagyságrendi változást nem jelenthet, illetve a temetkezési szolgáltatással foglalkozó alperesnek ezzel tisztában kellett lennie.

A sérelemdíj mértékének meghatározása során azt mérlegelte, hogy egyrészt szakértelemmel rendelkező társaságként okozta az alperes hibás teljesítésével a kárt, vagyis fokozottan elvárható lett volna, hogy szerződéses kötelezettségei teljesítése során a megfelelő gondossággal járjon el, így a teljesítési hiba súlyosan felróható, illetve figyelembe vette azt is, hogy az alperes tevékenysége azt eredményezte, hogy a felperes a fiától nem tudott megfelelő módon végső búcsút venni, ezen esemény pedig nyilvánvalóan egyszeri és nem megismételhető. Ez pedig a felperesnek a gyermeke elvesztése miatti gyászát elmélyítette. Ezt alátámasztotta a felperest kezelő pszichológus nyilatkozata, de köztudomású tényként is elfogadható. Mindezek alapján összesen 2.000.000 forint sérelemdíjat tartott méltányosnak.

Az elsőfokú ítélettel szemben az alperes élt fellebbezéssel, amelyben annak megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet jogszabálysértő. Tevékenységét az elsőfokú bíróság nem megfelelően minősítette, nem vette figyelembe, hogy a halottkezelési tevékenység nem temetkezési szolgáltatás. Előadása szerint ezen feladat ellátása az 1999. évi XLIII. törvényen alapul, melynek 25. § (1) bekezdése részletesen és kizárólagosan határozza meg, hogy mi minősül temetkezési szolgáltatásnak.

Az 1997. évi CLIV. törvény (Eütv.) a temetkezési szolgáltatásnak nem minősülő halottkezelési tevékenységet határozza meg, melyek közé a holttest hűtése, egészségügyi intézményen belüli szállítása, mosdatása, öltöztetése, borotválása, rekonstruálása tartozik, s amely tevékenységek csak egészségügyi szolgáltatói engedéllyel végezhetők. A ... és annak intézete egészségügyi intézménynek minősül.

Utalt az Eütv. 3. § e) és f) pontjára, 108. §-ára, a 351/2013. (X. 4.) Kormányrendelet 36. §-ára és arra, hogy az elsőfokú bíróság által lefolytatott bizonyítási eljárás eredményéből az ítéleti rendelkezésektől eltérő megállapítások vonhatók le. Eszerint az elhunytat a kórházban történt elhalálozást követően a ... szállították át, 4 napra rá, 2014. április 15. napján kórbonctani vizsgálatot végeztek rajta, majd a holttestet helyreállították. A holttestet 2014. április 22. napján vette át, arra vonatkozóan pedig semmilyen adat, tény, bizonyíték nem merült fel, hogy a ... által végzett tevékenységet átvállalta volna, arra a ...-val, vagy a ...-vel megállapodott volna.

A ... 2014. április 22. napjáig úgy végezte a tevékenységet, hogy arról vele nem egyeztetett, meghatalmazást tőle az ügyre vonatkozóan nem kaptak, így rendelkezése, irányítása, utasításai szerint sem tudták végezni a tevékenységüket. A felperes által elismerten legfeljebb

meghatalmazással rendelkezett a ... felé, ami nem azonos a megbízással.

Hangsúlyozta, hogy a temetkezési szolgáltatások között nem szerepel a hűtés, restaurálás, borotválás, öltöztetés, mivel azok nem temetkezési szolgáltatások. Teljes körű temetkezési szolgáltatást vállalt, de halottkezelési tevékenységet nem, ezt nem is tehette volna, mert engedéllyel nem rendelkezik.

A halottkezelési tevékenység ellátása tekintetében nem volt szükség részére megbízás adására, ugyanis az már egy élő jogviszony alapján folyamatosan teljesült a felperes és a ... viszonylatában. A felperes azzal a ráutaló magatartással, hogy a holttestet a boncolást követően nem szállította el a ..., elfogadta a ... szolgáltatását.

Álláspontja szerint a holttesttel kapcsolatos mindennemű helyreállítási tevékenység, annak hibás teljesítése nem róható a terhére, azt nem végezte, meg sem rendelte, megbízást sem adott erre, csupán a felperes rendelvénye alapján a későbbiekben a halottátadás-átvétel során kifizette a költségeket helyette.

A felperes már akkor jogviszonyra lépett ráutaló magatartásával a ...-vel, amikor róla még nem is tudott, szolgáltatását még meg sem rendelte.

Vitatta erre tekintettel az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy a ravatalozáskor azzal, hogy a holttest magából szagot árasztott, a ruházatot nem megfelelően adták rá, a holttest kézfejen kék folt volt, a csuklóján pedig kötöző látszott, megsértette volna a felperes elhunyt fiának emlékét.

Az, hogy a holttest szagot árasztott, nem csak olyan körülmény, ami a feleken kívül áll, de olyan is, amelyért kizárólag a halottkezelési tevékenységet ellátó ... (...) vonható felelősségre.

Álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a sérelemdíj és a sérelemdíjjal kapcsolatos kimentés vonatkozásában tévesen alkalmazta a szerződésszegéssel okozott kár szabályait, ugyanis itt a Ptk. 2:52. § (2) bekezdése szerint a kártérítési felelősség szabályait kellett volna alkalmazni, amellyel összefüggő rendelkezéseket a Ptk. VI. könyv Negyedik része, konkrétan a 6:542. § (1) bekezdése tartalmazza. Figyelembe kellett volna továbbá vennie az általa előadott kimentési körülményeket, a felperes kárenyhítési és megelőzési kötelezettségének elmaradását is.

A Ptk. 6:521. § szerinti előreláthatóság körében azt adta elő, hogy a holttestet a szakmai szabályok szerint a ravatalozás napján vette át és szállította el, addig nem is látta. Így nem láthatta előre, hogy a holttestnek a halottkezeléssel összefüggően olyan hibái vannak, amelyek a ravatalt nehezítik, vagy amelyek egyébként esztétikailag problémásak.

Álláspontja szerint a felperes nem tett eleget a Ptk. 6:525. §-ában szabályozott kárenyhítési kötelezettségének sem. A holttest elmozdításával, szemfedőjének levételével egyrészt súlyos szerződésszegést valósított meg, nem volt jogosult helyette tevékenykedni, hibás teljesítés esetén csak a jogszabályban meghatározott jogosultságok illetik meg. A hibás teljesítés észlelése esetén jeleznie kellett volna alkalmazottainak, hogy a vélt vagy valós hibákat javítsák ki, a holttestet rendezzék el másképpen, illetve a koporsóra tegyék rá a fedelet. Erre a megfelelő időben való felperesi jelzés esetén a ravatal előtt lehetőség lett volna.

A koporsó méretét illetően azt adta elő, hogy mindvégig vitatta a holttest méretét és állította, hogy az a megrendelőlapon szereplő 192, a zárójelentésben leírt 191,5, illetve a boncolási jegyzőkönyvben rögzített 195 cm-nél jóval nagyobb volt, mit ahogy súlyban is, a felperes részére téves adatokat szolgáltatott.

Állította azt is, hogy bár a holttest belefért a koporsóba, de a rajta végzett orvosi és boncolási beavatkozások olyan állapotokat idéztek elő, amely miatt szájából és orrából ömlött a vér és a testnedvek. A holttest már nem volt friss, a hamvasztás nem a jogszabályban előírt 8 napon belül történt meg. Fenntartotta azon előadását, hogy a holttest fejének felemelése esetén a teljes ruházata véres és testnedves lett volna, mely még inkább kellemetlen látványt, kegyeletsértő helyzetet teremtett volna. A holttest állapota miatt nem volt a feje alatt párna elhelyezhető. Az, hogy a holttest szája nem volt összevarrva, vagy hogy a többnapos holttestből folytak a testnedvek, nem az ő, hanem a ... felelőssége.

Továbbra is fenntartotta, hogy a koporsó mérete sarkalatos kérdés volt a perben, hiszen a felperes keresetét eredetileg arra alapította, hogy a méret megjelölése ellenére kisebb koporsót biztosított, mint szükséges lett volna. Bizonyítási indítványt is előterjesztett erre vonatkozóan, amelynek azonban az elsőfokú bíróság nem adott helyt, holott azzal igazolható lett volna, hogy az eredeti koporsó az eredetileg megadott mérethez igazodott, míg a K1 koporsó még a 194 cm hosszra is elegendő lett volna, de a 195 cm-hez már nem, illetve nem megfelelő módon. Álláspontja szerint amennyiben az elsőfokú bíróság a koporsóval és a holttest elhelyezésével összefüggésben megállapításokat tett, úgy a biológiai, orvosszakmai kérdések tisztázása nem maradhatott volna el, azonban szakértői bizonyításra nem volt kioktatás a bíróság részéről.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy az elsőfokú ítélet további megalapozatlan állításokat is tartalmaz. Kifogásolta, hogy honlapja perbeli időszakot érintő tartalmára vonatkozóan bizonyítás felvételére nem került sor, holott az a felperes kötelezettsége lett volna. Az elsőfokú bíróság úgy tette bizonyítékká a honlap mindennemű tartalmát, hogy arra a felperes bizonyítást nem vezetett.

Bár rögzítette az elsőfokú bíróság, hogy a felperes a ...-vel ráutaló magatartással szerződést kötött, később azonban ezt figyelmen kívül hagyva már arra utalt, hogy ő állt a ...-vel jogviszonyban.

Ezt meghaladóan az elsőfokú bíróság helyes ténymegállapításokból téves jogi következtetést vont le. Az átadás-átvételi jegyzőkönyv alapján azt állapította meg, hogy munkatársai a holttestet megfelelő állapotban vették át. Tanúkkal igazolta ugyanakkor, hogy a halottátvételi jegyzőkönyv aláírására még a holttest átvétele előtt kerül sor, lehetőség nincs a holttest visszaadására, ráadásul a holttestet időre kell vinni.

16 óra 15 perc körül csak a felperesnek jelezték, indítványozták alkalmazottai, hogy a ravatalt be kellene fejezni, másokat nem kértek meg távozásra. A ravatal nem került idő előtt befejezésre, azt senki nem zavarta meg, önmagában a kérdésfeltevés nem okozza a gyász megzavarását.

Álláspontja szerint téves az elsőfokú bíróság azon megállapítása is, hogy a ravatal volt az utolsó alkalom, hogy a felperes a fiától búcsút vegyen, ugyanis a hamvak szórása során is összegyűlik a család, az is meghitt pillanat a búcsúra.

Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság a ... számláját is, mint ahogy téves azon állítás is, hogy a ... tevékenységét bárki végezheti, akár a hozzátartozó is, hiszen annak folytatásához egészségügyi engedély kell.

Téves az a megállapítás is, hogy a megrendelés alkalmával figyelmeztetnie kellett volna a felperest, hogy a holttestnél már elindultak a bomlási folyamatok és így a zárt koporsós ravatal lenne indokolt. Ő ugyanakkor nem ismerte a holttest állapotát, éppen a felperesnek kellett volna őt tájékoztatnia erről, hiszen ő állt jogviszonyban a ...-vel.

Vitatta azt is, hogy pusztán arra tekintettel fokozottabb lenne a felelőssége, hogy temetkezési szolgáltatást végez, szakmájában professzionálisnak tekintendő.

Eltúlzottnak ítélte meg a sérelemdíj összegét is, utalva arra, hogy a kialakult bírói gyakorlat szerint a sérelemdíjra vonatkozó ítéletek a legsúlyosabb esetekben is 500.000-1.250.000 forint összegű sérelemdíjat állapítottak meg.

Hivatkozott arra, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíj megállapítása során tévesen alkalmazta a jogszabályokat, összemosta a hibás teljesítéssel és a szerződésszegéssel okozott károk megtérítésével kapcsolatos szabályozást a sérelemdíjra vonatkozó szabályokkal. Utalt a Ptk. 6:542. § (1) bekezdésére és 6:521. §-ára és arra, hogy a holttest hibáit nem látta, de nem is kellett előre látnia. A sérelemdíj osszagszerúsége vonatkozásában hivatkozott a Debreceni Ítéltábla döntésére, amelyben az a Fővárosi Ítéltábla 7.Pf.21.117/2006/7., 7.Pf.20.649/2010/2. és 7.Pf.20.980/2007/5. számú ítéleteit hívta fel és a nem vagyoni kártérítés összegét 750.000 forintra szállította le, megállapítva, hogy a kártérítési összeg a jogsérelem kompenzálására szükséges és egyben elégséges is. Utalt a BDT2003.853. számú eseti döntésre is, előadva, hogy jelen ügyben az elsőfokú bíróság indokolatlanul és jelentős mértékben eltért a bírói gyakorlattól.

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (3) bekezdése szerint csupán a fellebbezési kérelem és az ellenkérelem korlátai között bírálhatta felül. Ebben a körben eljárva megállapította, hogy az alperes fellebbezése nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást helyesen állapította meg, az arra alapított érdemi döntésével és indokolásával túlnyomó részt a másodfokú bíróság egyetértett, ezért az elsőfokú ítéletet a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helybenhagyta.

Az elsőfokú bíróság a perbeli jogvita elbírálásánál irányadó jogszabályokat teljes körűen ismertette, ezért azokra a Fővárosi Ítéltábla csupán visszautal.

A fellebbezésben írtakra tekintettel a másodfokú bíróság arra mutat rá, hogy a honlapján található tájékoztatás szerint az alperes a temetkezéssel kapcsolatosan teljes körű szolgáltatást nyújt.

Ennek keretében arról tájékoztatja az ügyfeleket, hogy munkatársai teljes körűen elintézik a haláleset bekövetkezte utáni teendőket, ami magába foglalja a kórházi ügyintézés, a halotti anyakönyvi kivonat, az esetleges hamvasztási engedély beszerzését is. Közli, hogy a patológiai osztályra sem szükséges befáradnia az ügyfélnek, jobb ha az irodájában, munkatársukkal beszél meg az ilyenkor szükséges teendőket.

Alaptalan az alperes arra való hivatkozása, hogy az elsőfokú bíróság a honlapja perbeli időszakot érintő tartalmára vonatkozóan bizonyítást nem vett fel, a felperes erre vonatkozóan bizonyítást sem ajánlott fel. A rendelkezésre álló iratokból, a 70.P.20.477/2015/... számú jegyzőkönyvből ugyanis megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság tájékoztatta a feleket, hogy az interneten és különösen az alperes honlapján elérhető adatokat és információkat köztudomású tények tekinti és köztudomású tényként az ügy elbírálása során figyelembe veszi.

A felperes a teljes körű szolgáltatás ajánlatának ismeretében vette igénybe az alperes tevékenységét. A teljes körű szolgáltatás pedig magába foglalja a halottkezelési tevékenységet is. Az alperes a perben arra hivatkozott, hogy egészségügyi szolgáltatói engedély hiányában ezen tevékenység végzésére nem volt jogosult, ez azonban nem jelenti azt, hogy a vállalt kötelezettségét ne kellett volna teljesítenie akár úgy is, hogy - ha maga nem végezheti - erre vonatkozóan szerződést köt.

Az alperes helyesen hivatkozott arra, hogy a temetőkről és a temetkezésről szóló 1999. évi XLIII. törvény 25. § (1) bekezdése határozza meg azt, hogy mi a teljes körű temetkezési szolgáltatás, míg az egészségügyről szóló 1997. évi CLIV. törvény 222/A. § (1) bekezdése az egészségügyi intézményben végezhető, temetkezési szolgáltatásnak nem minősülő halottkezelési tevékenység körébe tartozó tevékenységeket definiálja. Nem volt vitatható az alperesnek a 351/2013. (X. 4.) Korm.rendelet 38. §-ára való hivatkozása sem, mely szerint a boncolás helyéről, a holttest temetőbe, temetkezési emlékhelynek minősülő helyre, hamvasztó üzembe, valamint a temetkezési szolgáltató telephelyére történő szállításának, továbbá - az (1) bekezdésben foglalt időpontot követően - tárolásának és hűtésének költségeit az eltemettetésre kötelezett viseli.

Tény, hogy a felperes fia 2014. április 11. napján hunyt el, a felperes az alperessel 2014. április 15. napján kötött szerződést, a ravatalra pedig - a felperes döntése nyomán - 2014. április 22. napján került sor. A boncolás 2014. április 17. napján történt a ..., ahová 2014. április 11. napján szállították át az elhunytat és egészen 2014. április 22. napjáig itt őrizték és hűtötték.

A teljes körű szolgáltatásra vonatkozó kötelezettség vállalása folytán azonban az alperes a 2014. április 22. napjáig történő hűtés, őrzés, halottkezelés során bekövetkezett hibákért a hibás teljesítésre irányadó szabályok, a Ptk. 6:157. § (1) bekezdés, 6:148. § (1) bekezdése alapján felelősséggel tartozik, akkor is, ha ezt a tevékenységet nem maga végezte, hanem ahhoz teljesítési segédet vett igénybe. Az, hogy a tárolással, hűtéssel összefüggő költségeket jogszabály szerint a felperes köteles viselni, nem zárja ki azt, hogy az alperesnek kell gondoskodnia a halottkezelési tevékenység elvégzéséről, a perbeli esetben ez is történt, a felperes a halottkezeléssel kapcsolatos költségeket is

megfizette az alperesnek.

Helytállóan mutatott rá az elsőfokú bíróság arra, hogy az alperes a holttest állapotával kapcsolatos kifogásokat ténybelileg nem tette vitássá, a fellebbezéssel érintett körben csupán azt vitatta, hogy a szertartás idő előtt befejeződött volna.

Az elsőfokú bíróság azonban erre vonatkozóan is tényszerű megállapításokat tett, amikor rögzítette, hogy a ravatal 15 óra 15 perckor kezdődött és másfél óráig kellett volna, hogy tartson, így 16 óra 45 percgig kellett volna azt biztosítani a felperes részére. A tanúvallomások alapján rögzíthető volt, hogy az alperesi halottszállítók idő előtt érkeztek a holttestért, először még elmentek, de később visszajöttek, ám ezen későbbi időpont is azt jelentette, hogy még a másfél óra lejártát megelőzően, 16 óra 43 perckor történt az elszállítás. Az alperes hibás teljesítése tehát ebben a körben is megállapítható.

Az elsőfokú bíróság a hibás teljesítés jogkövetkezménye, az árleszállítás vonatkozásában is jogszerűen foglalt állást.

Az alperes fellebbezésében utalt arra is, hogy az elsőfokú bíróság a sérelemdíjra vonatkozó szabályokat tévesen alkalmazta, hiszen ebben a körben a kimentése, mentesülése körében nem a Ptk. 6:542. §, hanem a 6:142. § rendelkezései alapján folytatott vizsgálódást.

A Ptk. 2:52. § (2) bekezdése szerint a sérelemdíj fizetésére kötelezés feltételeire - különösen a sérelemdíjra köteles személy meghatározására és a kimentés módjára - a kártérítési felelősség szabályait kell alkalmazni azzal, hogy a sérelemdíjra való jogosultsághoz a jogsértés tényén kívül további hátrány bekövetkeztének bizonyítása nem szükséges.

A sérelemdíj fizetési kötelezettség alóli mentesülés feltételeit a jogsértő személyre irányadó felelősségi rendszer határozza meg. Ez azt jelenti, hogy amennyiben szerződésen kívüli jogsértésről van szó, az adott kimentési rendszer feltételei irányadóak, míg ha a sérelemdíj iránti igény szerződésszegés következménye, a szerződésszegési kártérítési felelősség kimentési feltételeit kell alkalmazni. Az általános deliktuális kártérítési felelősség körébe tartozó sérelemdíj iránti igény esetén a személyiségi jogot sértő személy akkor mentesül a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy magatartása nem volt felróható, vagyis úgy járt el, ahogy az az adott helyzetben általános elvárható. A szerződésen kívüli károkozással összefüggő szabályokat a Ptk. VI. könyv Negyedik része tartalmazza. Ha azonban a sérelemdíj iránti igény egy szerződésszegő magatartás következménye, a szerződésszegési kártérítési felelősség kimentési feltételeit kell alkalmazni, amelyeket a Ptk. 6:142. §-a rögzíti.

Az alperes utalt arra, hogy tévedett az elsőfokú bíróság, amikor a szerződésszegésért fennálló felelősség szabályai szerint és alapján vizsgálta a sérelemdíj alóli kimentés szabályait, ugyanis az alperes hivatkozott a kártérítési felelősség rendelkezései alatt található 6:542. §-ra. Ennek (1) bekezdése szerint ha megbízotti minőségében harmadik személynek kárt okoz, a károsulttal szemben a megbízó és a megbízott egyetemlegesen felelős. Mentesül a megbízó a felelősség alól, ha bizonyítja, hogy őt a megbízott megválasztásában, utasításokkal való ellátásában és felügyeletében felróhatóság nem terheli.

A Fővárosi Ítéltábla ugyanakkor sem ezen, sem az elsőfokú bíróság által idézett szabály alapján olyan mentesülési okot megállapítani nem tudott, amely az alperes sérelemdíj fizetési kötelezettségét kizárná. A rendelkezésre álló adatok alapján ugyanis az állapítható meg, hogy az alperes a felperes elhunyt fiának a ravatalozását vállalta. Ez magába foglalta a ravatalozás megfelelő lebonyolítását, a holttest arra való felkészítését, kellékekkel való ellátását. Ez - a halottkezelési tevékenységtől is függetlenül - mindenképpen az alperes feladata volt a felperessel kötött szerződés alapján, a teljes körűen vállalt szolgáltatásra tekintettel.

A ravatalozás az elhunyt emlékéhez méltó búcsúszertartást, a temetésre való előkészítést jelenti, a temetésre előkészített, felöltöztetett halott közszemlére tételét a koporsó lezárásáig, illetve a temetésig, ami egyúttal az utolsó lehetőség az elhunyt meglátogatására, siratására.

Ennek megfelelően - függetlenül attól, hogy a holttestet milyen állapotban vette át az alperes -, a ravatalra való előkészítés, a holttestnek - állapotához képest - legméltóbb körülmények között való felravatalozása az ő feladata volt. A perben feltárt körülmények alapján pedig ez nem így történt.

Az alperes maga sem vitatta, hogy a ravatalozásra az elsőfokú ítéletben megjelölt állapotban került sor, csupán arra hivatkozott, hogy nem láthatta előre, hogy a holttestnek olyan hibái vannak a halottkezeléssel összefüggésben, amelyek a ravatalt elnehezítik, vagy egyébként esztétikailag problémásnak tekinthetők. Csak az átvételkor szembesült azon tényekkel, hogy a holttest erős szagot áraszt, természetes bomlási folyamatok miatt hullafoltok vannak rajta, vagy, hogy a holttest szája nincs összevarrva. Vitathatatlan ugyanakkor, hogy a vállalt kötelezettsége alapján az alperes feladata volt az, hogy a holttestet a koporsóban megfelelő módon helyezze el, a ruházatot megfelelő módon adja rá, illetve - amennyiben az öltöztetést nem ő végezte - annak megigazításáról gondoskodjék, a holttesten látható foltokat, a rajta lévő kötöző anyagot a lehetőségekhez képest eltávolítsa, láthatatlanná tegye, illetve a ravatalt a kellő időtartamban biztosítsa. Arra alappal nem hivatkozhat, hogy csak a holttest átvételkor szembesült ezekkel a problémákkal, hiszen amennyiben a ravatal megfelelő módon való lebonyolítását vállalta, úgy olyan időben kellett gondoskodnia a holttest átvételéről, elszállításáról, amely időn belül a vállalt kötelezettségei teljesítése lehetséges, az esetleges hiányosságok, hibák még részéről felismerhetők, illetve orvosolhatók. Az alperesnek kötelezettsége lett volna továbbá az is, hogy amennyiben észleli a holttest nem megfelelő állapotát, illetve azt, hogy nyitott koporsós ravatalozásra alkalmas állapotban nincs, úgy a felperest erről előzetesen értesítse lehetővé téve számára, hogy eldöntse, ilyen állapotban is a nyitott koporsós ravatalozást kéri-e.

A megbízásra vonatkozó Ptk.-beli szabályok (6:273. §) szerint a megbízott a megbízó utasításait köteles követni, azoktól csak akkor térhet el, ha ezt a megbízó érdeke feltétlenül megköveteli és a megbízó előzetes értesítésére már nincs mód. Ha megbízó célszerűtlen, vagy szakszerűtlen utasítást ad a megbízott köteles őt erre figyelmeztetni. A megbízottnak tehát kötelessége a rábízott feladat ellátása, amihez a tájékoztatási kötelezettsége párosul. Jelen esetben tehát, amennyiben az alperes a holttest ezen állapotát észlelte, kötelezettsége lett volna a megbízót előzetesen tájékoztatni erről és lehetőséget adni a felperesnek arra, hogy a nyitott koporsós ravatalozás lehetőségét megfontolja. Erre azonban a perbeli esetben nem került sor, az alperes a perben feltárt, a holttest állapotával összefüggő körülményeket a ravatal előtt a felperessel nem közölte.

Az alperes károsulti közrehatásra, a felperes kárenyhítési és kármegelőzési kötelezettségének elmulasztására történő hivatkozása okán a Fővárosi Ítéltábla arra mutat rá, hogy ezen kötelezettség a felperest nem terhelte, a holttest állapotát nyilvánvalóan az alperes alkalmazottai hamarabb észlelték, mint a felperes, ezen „hibákat” már a felperest megelőzően fel kellett volna ismerniük és felhívniuk a felperes figyelmét azok fennálltára. A teljesítés ugyanis nem az által vált hibássá, hogy a felperes a hibákat felismerte a szemfedő elmozdításával, hozzátevé, hogy a holttest szemfedővel való letakarása azt biztosítja, hogy a ravatal alkalmával a tőle búcsúzó személyek - amennyiben akarják - az elhunytat a szemfedő felemelésével szemrevételezzék, tőle ilyen módon búcsút véve. Annak kifogásolása tehát, hogy a felperes a szemfedőt elmozdította, nem foghat helyt.

Helyesen hivatkozott a felperes arra, hogy az adott körülmények között nem volt elvárható tőle az, hogy az állapotokat a helyszínen kifogásolja, hiszen ezen alkalom arra szolgált, hogy ő és a hozzátartó barátok méltó módon búcsút vehessenek a felperes egyetlen gyermekétől.

A koporsó mérete vonatkozásában az elsőfokú bíróság helytállóan foglalt állást, amikor azt állapította meg, hogy a felperes megfelelően adta meg a holttest magasságát és irrelevánsak az alperes arra vonatkozó hivatkozásai is, hogy a halál után a holttest magassága megváltozik, ezzel ugyanis egy temetkezési szolgáltatás nyújtásával foglalkozó társaságnak tisztában kell lennie.

Alapítvány hivatkozott az alperes arra is, hogy az elsőfokú bíróság ítélete második oldalának utolsó bekezdésében azt állapította meg, hogy a felperes a ...-vel ráutaló magatartás útján kötött szerződést. Ezen megállapítás ugyanis épphogy az alperesre vonatkozik.

Az elsőfokú bíróság abban a körben, hogy az alperes munkatársai a holttestet megfelelő állapotban vették át, ítéletében azt rögzítette, hogy az átadás-átvételi jegyzőkönyv tanúsága szerint az ... munkatársai meggyőződtek róla, hogy az elhunyt előkészítése a szakma szabályai szerint megtörtént, az elhunyt megtekinthető állapotban került átadásra, a nyitott koporsós temetésre az elhunyt alkalmas állapotban van. A jegyzőkönyvből valóban ez állapítható meg, amit aztán a per adatai az alperes által sem vitatottan cáfoltak.

Az alperesi hivatkozással ellentétben a felperes a ravatalt éppen azért kérte, hogy méltó módon emlékezhessen meg a fiáról, tőle ő és a hozzátartozók, barátok méltó módon búcsúzhassanak el. A másodfokú bíróság osztotta azon felperesi álláspontot, hogy ez volt az utolsó alkalom arra, hogy a felperes testi mivoltában is búcsút vehessen egyetlen gyermekétől. A ravatálnak a felperes gyermeke elvesztése miatti gyászában meghatározó jelentősége volt, annak méltatlan módon való lebonyolítása miatt sérült a halott emléke, a felperes kegyeleti joga, ami a felperes sérelemdíj iránti igényét megalapozta.

A sérelemdíj összegének meghatározásakor az elsőfokú bíróság a figyelembe vett körülményeket részletesen megjelölte, azokat okszerűen mérlegelte, felülmérlegelésre a Fővárosi Ítéltábla lehetőséget nem látott.

Az alperesnek az elsőfokú bíróság által figyelembe vett pszichológusi véleménnyel összefüggő kifogása tekintetében megállapítható, hogy az elsőfokú bíróság köztudomású tényként fogadta el a felperesi reakciót, azt, hogy a perben feltárt körülmények a felperesnek a fia elvesztése miatt érzett gyászát elmélyítették. Ezt erősítő körülményként értékelte a felperest kezelő pszichológus által kiadott nyilatkozatot, a sérelemdíj mértékét ugyanakkor a köztudomású tényre alapította. Ebben a körben a másodfokú bíróság arra mutat rá, hogy a sérelemdíjra vonatkozó szabályozás bevezetése éppen azt a célt szolgálta, hogy a bizonyítást a sérelmet szenvedett fél számára könnyebbé tegye, a lelki sérüléseknél a pontos kármérték kimutatása ugyanis nagy nehézségekbe ütközik.

Az alperes által megjelölt határozatokból megállapítható, hogy - az alperesi hivatkozással szemben - azokban 1.500.000 forint nem vagyoni kártérítés megállapítására is sor került, továbbá ezen határozatokkal az eljáró bíróságok nem vagyoni kártérítési igényt bíráltak el, míg jelen eljárásban a felperes sérelemdíj iránti igényt érvényesített.

Az elsőfokú ítélet megváltoztatása csupán abban a körben volt indokolt, hogy az elsőfokú bíróság megállapítása szerint az alperes a felperes elhunyt fiának emlékét sértette meg az ítéletében meghatározottakkal, míg a másodfokú bíróság megítélése szerint a felperes kegyeleti joga került megsértésre. A kegyeleti jogot ugyanis a Ptk. a túlélők halottjuk emlékének megőrzéséhez fűződő személyiségi jogként definiálja. Az elhalt személy emlékének védelme a polgári jogi személyiségvédelem sajátos jogintézménye. Ennek körében különös jelentősége van a kegyeletnek, amely a végtisztesség megadását és az elhunyt földi maradványainak tiszteletben tartását követeli meg. Ebbe a körbe tartozik a holttest sorsa, a temetés, ravatalozás módjának meghatározása, az azokra vonatkozó szertartásról való rendelkezés. A kegyeleti jog, mint a meghalt személy emlékéhez, az elhunytól megőrzött személyiségi értékekhez fűződő jog tehát az, amely a továbbélők szempontjából lehetőséget ad az igényérvényesítésre.

Az alperes fellebbezése eredményre nem vezetett, így köteles a felperes részére másodfokú perköltség megfizetésére. A felperes perköltsége az őt képviselő ügyvéd munkadíjából áll, melynek mértékét a Fővárosi Ítéltábla a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (3), (5) bekezdése és 4/A. §-a alapján állapított meg.

Az alperes a fellebbezésén a szükséges mértékű eljárási illetéket leróta, így annak megfizetéséről rendelkezni nem kellett.

Budapest, 2017. február 23.

Dr. Kovács Éva s.k.
a tanács elnöke - előadó bíró

Dr. Hercsik Zita s.k.
bíró

Dr. Kincses Attila s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő